P7_TA(2014)0205

Dārzkopība

Eiropas Parlamenta 2014. gada 11. marta rezolūcija par Eiropas dārzkopības nozares nākotni — izaugsmes stratēģijas (2013/2100(INI))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) trešās daļas III un VII sadaļu,

– ņemot vērā 2009. gada 21. oktobra Regulu (EK) Nr. 1107/2009 par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū,

– ņemot vērā 2009. gada 21. oktobra Direktīvu 2009/128/EK par pesticīdu ilgtspējīgu lietošanu,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1308/2013, ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju[1],

– ņemot vērā 2007. gada 26. septembra Regulu (EK) Nr. 1182/2007, ar ko paredz īpašus noteikumus augļu un dārzeņu nozarei,[2] un Komisijas 2011. gada 7. jūnija Īstenošanas regulu (ES) Nr. 543/2011, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Padomes Regulas (EK) Nr. 1234/2007 piemērošanai attiecībā uz augļu un dārzeņu un pārstrādātu augļu un dārzeņu nozari[3],

– ņemot vērā 2011. gada 25. oktobra Regulu (ES) Nr. 1169/2011 par pārtikas produktu informācijas sniegšanu patērētājiem[4],

– ņemot vērā 2007. gada 28. jūnija Regulu (EK) Nr. 834/2007 par bioloģisko ražošanu un bioloģisko produktu marķēšanu[5],

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 12. marta Direktīvu 2001/18/EK par ģenētiski modificētu organismu apzinātu izplatīšanu vidē[6],

– ņemot vērā Parlamenta 1996. gada 21. jūnija rezolūciju par Kopienas iniciatīvu dekoratīvās dārzkopības jomā[7],

– ņemot vērā Komisijas 2008. gada 9. decembra paziņojumu „Pārtikas cenas Eiropā” (COM(2008)0821),

– ņemot vērā Komisijas 2008. gada 16. jūlija paziņojumu par ilgtspējīga patēriņa un ražošanas

---

1 OV L 347, 20.12.2013., 671. lpp.
2 OV L 273, 17.10.2007., 1. lpp.
3 OV L 157, 15.6.2011., 1. lpp.
4 OV L 304, 22.11.2011., 18. lpp.
5 OV L 189, 20.7.2007., 1. lpp.
6 OV L 106, 17.4.2001., 1. lpp.
7 OV C 198, 8.7.1996., 266. lpp.

un ilgtspējīgas rūpniecības politikas rīcības plānu (COM(2008)0397),

– ņemot vērā Komisijas 2009. gada 28. oktobra paziņojumu „Labāka pārtikas apgādes ķēdes darbība Eiropā” (COM(2009)0591),

– ņemot vērā Komisijas 2009. gada 28. maija paziņojumu par lauksaimniecības produktu kvalitātes politiku (COM(2009)0234),

– ņemot vērā Komisijas 2011. gada 3. maija paziņojumu „Mūsu dzīvības garantija, mūsu dabas kapitāls — bioloģiskās daudzveidības stratēģija līdz 2020. gadam” (COM(2011)0244),

– ņemot vērā Komisijas 2008. gada 28. aprīļa Lēmumu 2008/359/EK, ar ko izveido Augsta līmeņa grupu lauksaimniecības un pārtikas rūpniecības konkurētspējas jautājumos, un šīs Augsta līmeņa grupas 2009. gada 17. marta ziņojumu par Eiropas lauksaimniecības un pārtikas rūpniecības konkurētspēju, ar grupas ieteikumiem un svarīgāko iniciatīvu plānojumu[1],

– ņemot vērā 2012. gada novembra pētījumu „Atbalsts lauksaimnieku kooperatīviem”, kurā izklāstīti Komisijas īstenotā projekta „Atbalsts lauksaimnieku kooperatīviem” secinājumi[2],

– ņemot vērā Komisijas Kopējā pētniecības centra Perspektīvu tehnoloģisko pētījumu institūta 2013. gadā veikto pētījumu „Īsas pārtikas apgādes ķēdes un vietējās pārtikas apgādes sistēmas Eiropas Savienībā: to sociālekonomisko pazīmju vērtējums”[3],

– ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,

– ņemot vērā Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas ziņojumu (A7-0048/2014),

A. tā kā augļu un dārzeņu nozare saņem tikai 3 % no kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) atbalsta, bet saražo 18 % no ES kopējā lauksaimniecības produkcijas apjoma, platības ziņā tās īpatsvars ir 3 % no ES lauksaimniecībā izmantojamās zemes un tās vērtība pārsniedz EUR 50 miljardus;

B. tā kā dārzkopība ražo augļus, dārzeņus, kartupeļus, salātus, garšaugus un dekoratīvos augus un tā kā dārzkopības nozare ietver tādas saimnieciskās darbības kā stādu audzēšana, daudzgadīgu augu audzēšana, dārzkopības pakalpojumi, kapsētu apzaļumošana, dārzkopības produkcijas mazumtirdzniecība, dārzu centri, floristika un ainavu arhitektūra;

C. tā kā tiek lēsts, ka apgrozījums augļu un dārzeņu apgādes ķēdē, kur nodarbināti aptuveni 550 000 darbinieku, pārsniedz EUR 120 miljardus, un tas ir svarīgs ekonomikas elements tajās ES teritorijās, kurām raksturīga augsta bezdarba līmeņa tendence;

D. tā kā ES ir pasaulē otrā lielākā ražotāja un arī otrā lielākā augļu un dārzeņu importētāja; tā kā pieprasījums šajā nozarē pieaug un pašlaik pārsniedz piedāvājumu; tā kā ieņēmumi no augļu un dārzeņu tirdzniecības, kas 2000. gadā bija USD 90 miljardi, 2010. gadā

---

1 Pieejams http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/food/competitiveness/high-level-group/documentation/.

2 Pieejams http://ec.europa.eu/agriculture/external-studies/2012/support-farmers-coop/fulltext_en.pdf.

3 Pieejams http://ftp.jrc.es/EURdoc/JRC80420.pdf.

palielinājās gandrīz līdz USD 218 miljardiem un šo ieņēmumu īpatsvars ir gandrīz 21 % no pasaules pārtikas un dzīvnieku izcelsmes produktu tirdzniecības ieņēmumiem; tā kā ES ir diezgan plaši atvērusi savus tirgus importam no trešām valstīm, ar kurām tā ir noslēgusi divpusējus un daudzpusējus nolīgumus;

E. tā kā dārzkopības nozare — primārās ražošanas un apstrādes nozare — ļoti lielā mērā stimulē ekonomiku Eiropas līmenī, veicinot gan pieprasījumu, gan pievienotās vērtības veidošanu citās ekonomikas nozarēs, tādās kā tirdzniecība, būvniecība un finanšu pakalpojumi;

F. tā kā bioloģisko augļu un dārzeņu nozare ir ES tirgū visstraujāk augošā bioloģisko produktu nozare, kuras vērtība, laikposmā no 2010. līdz 2011. gadam palielinoties par 9 %, 2011. gadā sasniedza EUR 19,7 miljardus, turklāt jau desmit gadus tai raksturīga ikgadēja 5–10 % pieauguma tendence; tā kā laikposmā no 2010. līdz 2011. gadam bioloģisko augļu audzēšanas platība ir palielinājusies par 18,2 %, bet bioloģisko dārzeņu audzēšanas platība — par 3,5 %;

G. tā kā 27 ES valstu augļu un dārzeņu patēriņš 2011. gadā salīdzinājumā ar vidējo patēriņu iepriekšējo piecu gadu laikā ir sarucis par 3 %, lai gan augļu un dārzeņu lietošana uzturā ļoti labvēlīgi ietekmē veselību;

H. tā kā ES ir pasaulē lielākais ziedu, ziedu sīpolu un podos audzētu stādu ražotājs (44 % no pasaulē saražotās produkcijas apjoma) ar augstāko audzēšanas blīvumu uz vienu hektāru; tā kā tiek lēsts, ka ieņēmumi no dekoratīvo augu ražošanas ir EUR 20 miljardi, ieņēmumi no vairumtirdzniecības ir EUR 28 miljardi un ieņēmumi no mazumtirdzniecības ir EUR 38 miljardi, un nozarē ir nodarbināti aptuveni 650 000 cilvēku;

I. tā kā augļu un dārzeņu tirgus kopīga organizācija ir daļa no KLP un cita starpā ir vērsta uz to, lai atjaunotu līdzsvaru pārtikas apritē, veicinātu augļu un dārzeņu noietu, vairotu konkurētspēju un atbalstītu inovāciju; tā kā būtu jāpanāk ražotāju organizāciju (RO) biedru skaita pieaugums, arī tajos reģionos, kur vairākus gadus nav bijuši pieejami darbības fondi un/vai kur ir novecojušas ražošanas metodes, un tas būtu jādara, padarot sistēmu pievilcīgāku, jo vairāk nekā puse no visiem ES audzētājiem joprojām nav iestājušies nevienā RO, lai gan Komisija ir noteikusi mērķi līdz 2013. gadam panākt RO biedru skaita 60 % īpatsvaru; tā kā viens no zemas līdzdalības iemesliem dažās dalībvalstīs ir RO darbības apturēšana, kas ražotājiem ir radījusi zināmu nenoteiktību; tā kā ir ļoti svarīgi novērst ražotājiem radīto nenoteiktību, precizējot ES tiesību aktus par RO atzīšanu, jo RO darbība ir nozīmīga, lai augļu un dārzeņu ražotāji iegūtu spēcīgākas pozīcijas sarunās par cenu noteikšanu;

J. tā kā saskaņā ar *Eurostat* datiem ES lauksaimnieku kopējās resursu izmaksas laikposmā no 2000. līdz 2010. gadam vidēji palielinājās gandrīz par 40 %, turpretim iepirkuma cenu vidējais pieaugums šajā laikposmā bija mazāks par 25 %; tā kā resursu izmaksas saistībā ar sintētiskajiem mēslošanas līdzekļiem un augsnes uzlabotājiem palielinājās gandrīz par 80 %, sēklām un stādiem — gandrīz par 30 % un augu aizsardzības līdzekļiem — gandrīz par 13 %;

K. tā kā ir samazinājusies augsnes auglība, jo notiek erozija, augsne tiek mazāk bagātināta ar organiskām vielām, tādēļ pasliktinās augsnes virskārtas struktūra un humusa slānis, un ir samazinājies barības vielu saturs un ūdens uzkrāšanas spēja, un tā kā dabīgo procesu vājināšanās rada lielas izmaksas gan lauksaimniekiem, gan valsts budžetam;

L. tā kā dārzkopībā ir apdraudēta zinību atgriezeniskā saite, kas pētījumu rezultātus ļauj izmantot praktiskajā dzīvē, un tā kā privātais sektors parasti maz līdzekļu iegulda pētījumos, piemēram, 2004. gadā 15 ES valstīs tikai 0,24 % no visiem pārtikas rūpniecības izdevumiem attiecās uz pētniecību un izstrādi (jaunākie pieejamie dati);

M. tā kā ļoti daudzām augļu un dārzeņu šķirnēm draud izzušana, jo tās nav pietiekami ienesīgas, un tā kā lauksaimnieki, kas turpina audzēt šīs šķirnes, sniedz vērtīgu ieguldījumu vides, sociālajā un kultūras ziņā, saglabājot būtiskus Eiropas lauksaimniecības pamatelementus;

N. tā kā ir aizvien grūtāk novērst, kontrolēt un izskaust augu kaitēkļus un dārzeņu kultūrām ir pieejams aizvien mazāk augu aizsardzības līdzekļu, un tas varētu nelabvēlīgi ietekmēt lauksaimniecības daudzveidību un dārzeņu kvalitāti Eiropā;

O. tā kā bieži vien dārzkopības uzņēmumi ir vienlaikus gan ražotāji, gan pārdevēji, gan pakalpojumu sniedzēji;

P. tā kā cisģenēzi var definēt kā ģenētiskās inženierijas metodi gēnu pārnešanai no viena tās pašas sugas vai ģints auga citā,

1. īpaši akcentē to, ka ir svarīgi popularizēt ES dārzkopības nozari un uzlabot tās konkurētspēju pasaules tirgū, sekmējot inovāciju, pētniecību un izstrādi, energoefektivitāti un drošu energoapgādi, pielāgošanos klimata pārmaiņām, to seku mazināšanu un pasākumus, kas veicina noietu tirgū, turklāt ir svarīgi arī turpmāk censties novērst nelīdzsvarotību starp tirgotājiem un piegādātājiem;

2. uzsver, ka ir jāpanāk, lai ražotājiem būtu vieglāk pieejami trešo valstu tirgi; aicina Komisiju intensīvāk atbalstīt augļu, dārzeņu, ziedu un dekoratīvo augu eksportētājus, lai palīdzētu tiem pārvarēt ar tarifiem nesaistītus šķēršļus, kuru kļūst aizvien vairāk, piemēram, dažu trešo valstu fitosanitārie standarti, kuru dēļ ir grūti vai pat neiespējami eksportēt ES produkciju;

3. aicina Komisiju nodrošināt, lai tirdzniecības standartu, cilmes vietas nosaukumu un citu nosacījumu ziņā tirgus būtu vienādi pieejams visiem ES tirgus dalībniekiem, un veikt pārbaudes, kas garantētu, ka šie nosacījumi ir ievēroti, tā nepieļaujot konkurences izkropļojumus;

4. mudina popularizēt augļu un dārzeņu patēriņu dalībvalstīs, īstenojot tādus izglītojošus pasākumus kā ES programma „Augļi skolai”, kā arī, piemēram, Apvienotajā Karalistē īstenotās programmas „Izaudzē kartupeļus pats” un „Gatavo paša audzētos kartupeļus”;

5. norāda, ka vietējos un reģionālajos tirgos bieži vien nav pietiekams tajos saražoto dārzkopības produktu piedāvājums, tādēļ šajos reģionos būtu jāveicina uzņēmējdarbība lauksaimniecības nozarē, jo īpaši veicinot jauniešu uzņēmējdarbību, kas nodrošinātu darba iespējas šajā nozarē, kā arī garantētu svaigu vietējo ražojumu piegādi;

6. īpaši akcentē dekoratīvo augu dārzkopības labvēlīgo ietekmi uz cilvēku veselību un labklājību, jo palielinās zaļo zonu platība, tā uzlabojot pilsētvidi klimata pārmaiņu un lauku ekonomikas kontekstā; uzsver, ka ir aktīvāk jāatbalsta šī nozare, veicinot ieguldījumus un karjeras attīstības iespējas;

7. atzinīgi vērtē augļu un dārzeņu tirgus kopīgās organizācijas pasākumus, kurus ES ir iecerējusi veikt, lai panāktu, ka tirgus ir vairāk orientēts uz audzētājiem, kas darbojas ES, un lai sekmētu inovāciju, veicinātu augļu un dārzeņu noietu, vairotu audzētāju konkurētspēju un uzlabotu ne vien produktu noietu tirgū, bet arī to kvalitāti un ražošanas procesu vides aspektu kontekstā, šajā nolūkā atbalstot RO, RO apvienības un starpnozaru organizāciju atzīšanu un veicinot arī kopu veidošanos, kas radītu jaunus ienākumu avotus, kuri pārtaptu jaunos ieguldījumos; vienlaikus norāda, ka nedrīkst pieļaut pašu audzētās produkcijas pārdevēju un tiešo tirgotāju diskrimināciju, bet ir jādod tiem iespēja īstenot novatoriskus projektus un vairot savu konkurētspēju;

8. norāda, ka vietējā un reģionālā ražošana un tirdzniecība palīdz radīt pievienoto vērtību, kā arī saglabāt lauku rajonos saimniecisko darbību un darbvietas;

9. atgādina, ka īsa vērtības veidošanas ķēde palīdz samazināt klimatam kaitīgas emisijas;

10. norāda, ka tā dēvētā „pilsētas lauksaimniecība" paver dārzkopības nozarei jaunas iespējas;

11. atzinīgi vērtē Komisijas sabiedriskās apspriešanas ziņojumu „Pārskats par ES augļu un dārzeņu tirgus kopīgo organizāciju", jo īpaši tā 3.8. nodaļu, kurā atzīta nepieciešamība vienkāršot noteikumus, kas pašlaik reglamentē RO darbību, un atbalsta Komisijas ierosinājumu stiprināt RO, turklāt norāda, ka lielākā daļa respondentu ir devuši priekšroku tam, lai arī turpmāk tiktu īstenota esošās atbalsta sistēmas vienkāršā filozofija;

12. uzsver, ka birokrātijas mazināšana ir jo īpaši svarīga mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, tomēr attiecīgie pasākumi nedrīkst mazināt juridisko noteiktību, kas ir viens no šādas uzņēmējdarbības pamatelementiem;

13. atzinīgi vērtē to, ka saskaņā ar vienošanos par KLP reformu tiek saglabāta Eiropas augļu un dārzeņu nozares atbalsta sistēma, kuras pamatā ir RO, tomēr atzīst, ka esošie instrumenti ne vienmēr ir bijusi efektīvi, kā to atzinusi arī Komisija sabiedriskās apspriešanas dokumentā „Pārskats par ES augļu un dārzeņu tirgus kopīgo organizāciju", un tādēļ atbalsta t. s. Ņūkāslas grupas darbību, kuras mērķis ir uzlabot ES augļu un dārzeņu tirgus kopīgo organizāciju, jo šajā nolūkā būtu jāņem vērā to reglamentējošo aktu specifika, kas dalībvalstīs tiek piemēroti kooperatīviem, lai nemazinātu jaunu RO veidošanas iespējas, vienlaikus rēķinoties ar iespēju, ka audzētāji var dot priekšroku patstāvīgai saimnieciskajai darbībai, neiesaistoties RO sistēmā; turklāt norāda, ka ir izveidots Savienības instruments, kas palīdzētu pārvarēt nopietno krīzi, kurā nonākušas vairākas dalībvalstis, un uzsver, ka iespēja izmantot šo instrumentu būtu jānodrošina visiem ražotājiem neatkarīgi no tā, vai tie ir vai nav RO biedri;

14. lai rosinātu aktīvāku RO darbību, kas izdevīga ražotājiem, aicina Komisiju, pārskatot ES augļu un dārzeņu tirgus kopīgo organizāciju, izstrādāt skaidrus un praktiski īstenojamus noteikumus par RO struktūru un darba metodēm un pielāgot sistēmu atbilstoši dalībvalstu tirgus struktūrai, tā panākot, ka RO var īstenot savu misiju un audzētājiem ir stimuls pievienoties RO, ja vien šāds pielāgojums nemazina iespējas sasniegt tirgus kopīgās organizācijas pamatmērķus un audzētāji arī turpmāk par šiem jautājumiem var brīvi lemt pēc saviem ieskatiem;

15. ar bažām norāda, ka Komisijas revidentiem ir iespēja ļoti dažādi interpretēt RO sistēmas noteikumus, un tas vairo nenoteiktību un var pakļaut dalībvalstis aizliegumu un tiesvedības riskam; uzsver arī to, ka revīzijas procedūras un finanšu korekcijas ir jāveic savlaicīgāk un

noteiktajā revīzijas laikposmā;

16. norāda, ka ES joprojām ir vērojama negodīga tirdzniecības prakse, kas grauj dārzkopju uzņēmējdarbību un RO un mazina audzētāju pārliecību par to, ka ir vērts ieguldīt nākotnē, tādēļ ir pārliecināts, ka pārtikas apriti un iekšējā tirgus darbību varētu būtiski uzlabot visu piegādes ķēdes dalībnieku pieņemti rīcības kodeksi, kuru pamatā būtu attiecīgs tiesiskais regulējums un kuru īstenošanu katrā dalībvalstī uzraudzītu par tirdzniecības prakses monitoringu atbildīgais nacionālais regulators;

17. uzskata, ka pesticīdu atliekām piemērojami privātie standarti, kurus ir pieņēmušas daudzas lielas mazumtirdzniecības ķēdes, nav savienojamas ar konkurenci un kaitē augļu un dārzeņu audzētāju interesēm; aicina Komisiju izbeigt šādu praksi, jo ES tiesību aktos noteiktie pesticīdu atlieku pieļaujamie daudzumi garantē gan patērētāju, gan ražotāju pienācīgu veselības aizsardzību;

18. aicina Komisiju un dalībvalstis veicināt integrētās augu aizsardzības īstenošanu, atbalstīt inovāciju un uzņēmējdarbību, šajā nolūkā rosinot vairāk pētīt alternatīvus risinājumus, kas nav saistīti ar ķīmisku vielu lietošanu (piemēram, kaitēkļu dabiskie ienaidnieki un parazīti), un sekmējot šādu alternatīvu izstrādi, kā arī izmantot pētniecības un inovācijas pamatprogrammu „Apvārsnis 2020”, lai finansētu lietišķos pētījumus, kas ne vien atbalsta integrētu stratēģiju izstrādi kaitēkļu, slimību un nezāļu apkarošanai, bet arī sniedz ražotājiem Direktīvas 2009/128/EK izpildei vajadzīgos rīkus un informāciju, jo minētās direktīvas 14. pantā ir noteikts, ka dalībvalstis „veic visus vajadzīgos pasākumus, lai sekmētu augu aizsardzību, kurā lieto maz pesticīdu, pēc iespējas dodot priekšroku risinājumiem, kas neprasa lietot ķīmiskus līdzekļus” un „rada vai atbalsta tos apstākļus, kas vajadzīgi, lai ieviestu integrēto augu aizsardzību”;

19. aicina Komisiju un dalībvalstis popularizēt un akcentēt intensīvāku dabisko procesu norisi, kas ilgtermiņā nodrošina veselīgas un auglīgas augsnes veidošanos un ļauj apkarot un regulēt kaitēkļu populācijas; ir pārliecināts, ka tas var ne vien ilgtermiņā sekmēt ražīguma pieaugumu lauksaimniekiem, bet arī samazināt izmaksas, ko sedz publiskā sektora finansējums;

20. uzsver, ka dārzkopības nozarē ir vajadzīgi dažādi augu aizsardzības līdzekļi, un mudina Komisiju šo produktu regulējumam izmantot riska analīzes pieeju, kuru pamato zinātniski recenzēti un neatkarīgi zinātniskie dati; īpaši uzsver, ka regulējums būtu piesardzīgi jāpiemēro tieši tām vielām, kas tiek izmantotas niecīgā daudzumā, jo attiecīgās aktīvās vielas ir deficīts; aicina Komisiju panākt, ka tiek ciešāk koordinēta datu, sevišķi ar atliekām saistīto datu, ģenerēšana dalībvalstīs, jo tas ir būtisks priekšnoteikums, lai apstiprinātu īpašus pārtikā lietojamus kultūraugus; aicina Komisijas Lauksaimniecības ģenerāldirektorātu, Veselības un patērētāju aizsardzības ģenerāldirektorātu, Vides ģenerāldirektorātu un Konkurences ģenerāldirektorātu stratēģiski sadarboties, lai no dažādiem aspektiem ņemtu vērā ietekmi, ko radītu izmaiņas augu aizsardzības līdzekļu regulējumā;

21. mudina Komisiju izvērtēt to, kā tiek pildīti Regulas (EK) Nr. 1107/2009 40. panta noteikumi par augu aizsardzības līdzekļiem piešķirto atļauju savstarpējo atzīšanu, lai panāktu, ka attiecīgie noteikumi tiek racionālāk īstenoti un ka tiek novērsta lieka birokrātija, un apsvērt iespēju noteikt ilgtermiņa mērķi — nodrošināt augu aizsardzības līdzekļu regulējuma vispārēju saskaņošanu un samazināt ar tarifiem nesaistītu šķēršļus, kuri kavē eksporta tirdzniecību;

22. mudina Komisiju saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1107/2009 51. panta 9. punktu nevilcinoties iesniegt Parlamentam un Padomei ziņojumu par Eiropas fonda izveidi niecīgā daudzumā izmantojamu vielu un īpašu kultūraugu atbalstam; uzsver, ka šādu fondu būtu jāizmanto, lai finansētu iesākto ES darba programmu, kuras mērķis ir panākt pārtikas lauksaimniecības nozares operatoru, kompetento iestāžu un ieinteresēto personu (tostarp pētniecības iestāžu) koordinētu rīcību un sadarbību, veicot un attiecīgā gadījumā finansējot pētniecības un inovācijas darbu, kas vērsts uz īpašu kultūraugu un niecīgā daudzumā izmantojamu vielu aizsardzību;

23. norāda, ka importētiem produktiem netiek piemērotas tādas pašas fitosanitārās prasības kā Eiropas produktiem; uzsver, ka šī joprojām aktuālā nevienlīdzība grauj Eiropas ražotāju konkurētspēju un kaitē Eiropas patērētāju interesēm;

24. atgādina, ka gan saskaņā ar Augu aizsardzības līdzekļu regulu (2009. gada 21. oktobra Regula (EK) Nr. 1107/2009[1]), gan jauno Biocīdu regulu (2012. gada 22. maija Regula (EK) Nr. 528/2012[2]) Komisijai līdz 2013. gada decembrim bija jāprecizē zinātniskie kritēriji, pēc kuriem ir identificējamas vielas, kas izraisa endokrīnās sistēmas darbības traucējumus; mudina Komisiju pamatīgi apsvērt dažādu pieeju iespējamo ietekmi, pirms tā iesniedz priekšlikumus par vielām, kas izraisa endokrīnās sistēmas darbības traucējumus;

25. īpaši uzsver, ka kvalitatīvu un labi pielāgotu mēslošanas līdzekļu izmantošana dārzkopības nozarei ir ļoti svarīga; atzinīgi vērtē to, ka pašlaik tiek pārskatīts ES mēslošanas līdzekļu regulējums, taču ar bažām norāda, ka Komisija to vēlas attiecināt arī uz augsnes uzlabotājiem, kas izgatavoti no iepriekš neapstiprināta materiāla; uzsver, ka šī materiāla ražošanai un izmantošanai nav vajadzīga precizitāte, un aicina Komisiju to neiekļaut mēslošanas līdzekļu regulējuma darbības jomā;

26. īpaši akcentē dārzkopības nozares līderpozīciju novatorisku precīzās lauksaimniecības sistēmu izstrādes un ieviešanas jomā un ir pārliecināts, ka šādas sistēmas samazinās pesticīdu un mēslošanas līdzekļu izmantošanu, palielinās pārdodamās ražas apjomu un samazinās atkritumu daudzumu, kā arī nodrošinās pastāvīgāku piegādi un uzlabos saimnieciskās darbības rezultātus; uzsver, ka augu kultivēšanas metožu, piemēram, augu sekas vai secīgo kultūraugu stādījumu, un tradicionālo un jauno kultūraugu šķirņu izmantošanas, arī pētniecības un izstrādes rezultātā būtu maksimāli jāsamazina videi nodarītais kaitējums;

27. ņem vērā Komisijas priekšlikumu regulai par to, kā audzēt augu reproduktīvo materiālu (COM(2013)0262), un ir nobažījies, kas tas varētu nesamērīgi ietekmēt dārzkopības nozari un jo īpaši dekoratīvo augu un augļu nozari; uzsver, ka ikvienam tiesību aktam ir jābūt samērīgam un tajā ir jāievēro subsidiaritātes princips; turklāt uzsver, ka izmaiņas tiesību aktos nedrīkst apdraudēt tradicionālās šķirnes un kultūraugus un ka tām būtu jāveicina kultūraugu ģenētiskā daudzveidība gan kopumā, gan konkrētas šķirnes ietvaros, jo ir jāpanāk ilgtermiņa nodrošinājums ar pārtiku un pārtikas sistēmu stabilitāte;

28. norāda, ka dārzkopībā izmantojamām invazīvām svešzemju sugām ir vērienīgāka ietekme uz vidi, tomēr iesaka īstenot konkrētam reģionam vai valstij paredzētu pieeju saistībā ar Komisijas priekšlikumu regulai par invazīvu svešzemju sugu introdukcijas un izplatīšanās profilaksi un pārvaldību (COM(2013)0620), kurā ir atzīts, ka daži Eiropas reģioni ir mazāk

---

1 OV L 309, 24.11.2009., 1. lpp.
2 OV L 167, 27.6.2012., 1. lpp.

aizsargāti nekā citi un ka dažādos Eiropas reģionos ir atšķirīgi klimatiskie apstākļi, tāpēc visur nevarēs audzēt vienus un tos pašus augus;

29. viennozīmīgi mudina Komisiju kā vispārēju principu nodrošināt selekcionāriem iespēju brīvi izmantot pašreizējos augu materiālus, lai izstrādātu un pārdotu jaunus materiālus neatkarīgi no jebkādām patentu prasībām, kas attiecas arī uz augu materiāliem;

30. aicina Komisiju un dalībvalstis atbalstīt vietējo augļu un dārzeņu tirgu attīstību un īsas piegādes ķēdes, tā garantējot svaigu produktu piedāvājumu;

31. aicina Komisiju nošķirt cisgēnos un transgēnos augos un izstrādāt atšķirīgu apstiprināšanas kārtību cisgēnajiem augiem ; gaida Komisijas Veselības un patērētāju aizsardzības ģenerāldirektorātam pieprasīto Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes atzinumu, kurā būtu izvērtēti jauno biotehnoloģiskās selekcijas metožu darba grupas secinājumi;

32. īpaši akcentē dārzkopības nozares specifiku, kurai raksturīgs liels pieprasījums pēc sezonāla darbaspēka, un aicina dalībvalstis nodrošināt efektīvas sistēmas ieviešanu, kas garantētu, ka dārzkopības nozares ražotājiem svarīgākajos gada periodos ir pieejams darbaspēks, tomēr pilnībā ievērojot sezonas strādniekiem piemērojamās direktīvas prasības, tostarp taisnīga atalgojuma principu;

33. atzinīgi vērtē to, ka no jauna ir akcentēta darbaspēka izglītošana un arodapmācība, taču ar bažām norāda, ka dažās dalībvalstīs dārzkopības arodus apguvušo mācekļu skaits joprojām ir niecīgs, un tas ierobežo iespējas strādāt šajā nozarē tiem jauniešiem, kurus tā interesē; atzīst, ka ne katrs jaunietis var kļūt par attiecīgā aroda mācekli; īpaši uzsver, ka pasākumus, kuru mērķis ir rosināt jauniešus apsvērt darba iespējas dārzkopības nozarē un nodrošināt viņiem vajadzīgo apmācību, vajadzētu atbalstīt, rīkojot izpratnes veidošanas un informēšanas kampaņas, kas vairotu nozares pievilcību;

34. mudina pārtikas lauksaimniecības nozari un pētniecības aprindas sistemātiski sadarboties, lai piesaistītu un apmācītu nākamo pētnieku paaudzi un paaugstinātu pašreizējā darbaspēka kvalifikāciju;

35. īpaši uzsver priekšrocības, ko sniedz spēcīgāka un plašāka valdības, ražošanas nozares un pētniecības organizāciju partnerība, turklāt uzsver, ka šādas partnerības atbalsta shēmas ir jāstrukturē tā, lai maksimāli palielinātu ieguldījumu vispārējo ietekmi un saskaņotību;

36. īpaši akcentē to, ka ir ļoti svarīgi efektīvi izmantot kvalificētus zinātniskos resursus, lai paātrinātu pētniecības un inovācijas rezultātu ieviešanu, pārejot uz novatoriskas lauksaimnieciskās ražošanas tehnoloģijas pielietojumu dārzkopības nozarē un apvienojot pētniecību, inovāciju, apmācību un darbības paplašināšanu lauksaimniecības nozarē ar ekonomikas politikas virzieniem, kas nodrošina nepieciešamo dārzkopības produkcijas ražošanas attīstību un vienlaikus palielina tās efektivitāti;

37. uzskata, ka ir jādod iespēja puķkopībā un dekoratīvo augu nozarē labāk izmantot pētniecībai, tehnoloģiju attīstībai un inovācijai paredzētās Savienības programmas, un aicina Komisiju ar pamatprogrammu „Apvārsnis 2020” saistītos iepirkumus attiecināt arī uz t. s. aizsargātajām audzēšanas metodēm, lai sekmētu inovāciju, kuras mērķis ir, piemēram, ilgtspējīgu kultūraugu aizsardzība, ilgtspējīga ūdens un barības vielu izmantošana, energoefektivitāte, progresīvas kultivēšanas un ražošanas sistēmas un ilgtspējīgs transports;

38. uzskata — tā kā pētniecībai lauksaimniecības un dārzkopības jomā pieejamais budžeta finansējums dalībvalstīs ir ierobežots, būtu jāpiesaista ieguldījumi no trešām personām, tostarp (bet ne tikai) mazumtirgotājiem, un tas būtu jādara atbilstoši nozares kopējām pētniecības interesēm;

39. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka ir vieglāk pieejams ilgtermiņa finansējums ieguldījumiem modernās dārzkopības ražošanas tehnoloģijās, tā vairojot dārzkopības produktu un pakalpojumu konkurētspēju;

40. uzsver, ka kapitāla finansējuma iegūšanai izšķiroša nozīme ir kvalitatīvam uzņēmējdarbības plānam; iesaka audzētājiem vairāk izmantot uzņēmējdarbības atbalsta un padomdevēju pakalpojumus un mudina Komisiju ciešāk sadarboties ar ražošanas nozari, lai nodrošinātu, ka audzētājiem šie pakalpojumi ir viegli pieejami;

41. mudina Komisiju pārredzamā procesā, iesaistot nozarē strādājošos cilvēkus, atjaunināt 2012. gada kombinētās nomenklatūras 6. nodaļas sarakstu (veģetējoši koki un citi augi; sīpoli, saknes un tamlīdzīgas augu daļas; griezti ziedi un dekoratīvi zaļumi);

42. ir nobažījies par dārzkopības produkcijas ražošanas iespējamo pārvietošanu uz trešām valstīm;

43. ir ļoti noraizējies par to, ka aptuveni trešdaļa vai pat puse no uzturā lietojamās produkcijas nonāk atkritumos tikai sava ārējā izskata dēļ, un aicina Komisiju steidzami nodrošināt, lai jo īpaši vietējos un reģionālajos tirgos būtu iespējams tirgot produktus ar plašāku kvalitātes prasību klāstu, vienlaikus garantējot pārredzamību un pareizu tirgus darbību; vērš uzmanību uz to, ka Austrijā un Šveicē ir izmēģināta šādu vizuāli nepievilcīgu augļu un dārzeņu tirdzniecība; aicina lielveikalus ņemt vērā tirgus pētījumu, kura rezultāti liecina, ka daudziem patērētājiem augļu un dārzeņu izskats nebūt nav galvenais un ka viņi labprāt iegādātos zemākas kategorijas produkciju, jo īpaši tad, ja tā būtu lētāka;

44. ar bažām norāda uz to, ka kopumā ļoti daudz primārajā tirgū laistu augļu un dārzeņu netiek pārdoti un nonāk atkritumos un ka tas rada ļoti lielus zaudējumus uzņēmējiem; atzīst, ka ir jāsamazina sistēmiska pārtikas izšķērdēšana, jo tas ir svarīgi, lai spētu apgādāt ar pārtiku aizvien lielāku pasaules iedzīvotāju skaitu; tomēr atzinīgi vērtē pasākumus, ko veic pārtikas aprites procesa dalībnieki, lai attiecīgo produkciju novirzītu uz sekundāro tirgu, nevis to vienkārši izmestu;

45. aicina Komisiju un dalībvalstis pilnveidot likumdošanas un politisko vidi, nodrošinot pēc iespējas lielāku atbalstu dārzkopības atkritumu izmantošanai; norāda, ka ir daudz materiālu (piemēram, sēņu komposts), kurus varētu izmantot, lai ražotu pievienotās vērtības produktus — augšanas substrātus, ja vien šie materiāli nebūtu klasificēti kā „atkritumi”;

46. norāda, ka akvaponikas sistēmas var nodrošināt ilgtspējīgu vietējo produktu ražošanu un ka, slēgtā sistēmā audzējot konkrētas saldūdens zivju un dārzeņu sugas, var samazināt resursu patēriņu salīdzinājumā ar tradicionālajām sistēmām;

47. īpaši akcentē to, ka ir svarīgi labāk uzraudzīt gan cenas, gan saražotās un pārdotās produkcijas apjomu un ka ES mērogā ir jāsagatavo dārzkopības nozares lietotāju statistika, kas palīdzētu ražotājiem labāk saprast tirgus tendences, prognozēt krīzi un sagatavoties gaidāmajām ražām; aicina Komisiju savās prognozēs iekļaut informāciju par dekoratīvajiem augiem;

48. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai.